

**ESTRATÈGIA DE GÈNERE I
DESENVOLUPAMENT
2025-2030**

Ecoles Solidàries

ÍNDEX

1. Introducció - *pàg. 3*
2. Escoles Solidàries - *pág. 3*
3. Àmbit de la intervenció - *pàg. 5*
4. Objectius - *pàg. 5*
5. Marc de la intervenció - *pàg. 7*
6. Procés de monitoratge i avaluació de l'estratègia - *pàg. 7*
7. Persones responsables i temporalització - *pàg. 7*
8. Marc normatiu - *pàg 8*

"No seré una dona lliure mentre continui havent-hi dones sotmeses"

Audre Lorde

1. Introducció

L' **Estratègia de Gènere i Desenvolupament d'Escoles Solidàries 2025-2030** té com a propòsit reforçar l'impacte i la visibilitat de la igualtat de gènere, impulsant la seva aplicació en tots els àmbits on actua l'organització: a nivell local, regional i internacional. Per a això, contempla un conjunt de mesures que combinen la transversalització de l' enfocament de gènere amb accions específiques, orientades a garantir el principi d' igualtat i no discriminació entre dones i homes, en diverses àrees tant internes com externes. Tot això en coherència amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030, i de forma particular amb l' **ODS 5: Igualtat de gènere**.

Reconeixem que l'eliminació de tota forma de discriminació contra les dones és un desafiament pendent en tots els contextos on treballem. Per això, des d' Escoles Solidàries considerem imprescindible situar la transversalitat de l' enfocament de gènere com un pilar clau per a la construcció de la pau, l' enfortiment de la democràcia i l' assoliment d' una autèntica justícia social.

En aquest marc, l' Estratègia es desplega en tres plans d' actuació, que persegueixen de manera conjunta el mateix objectiu transformador:

a) **Nivell intern:** promovent la igualtat en les relacions laborals, el voluntariat i entre les persones associades.b) **Nivell extern:** incorporant l' enfocament de gènere en tots els nostres projectes i activitats adreçats a la població beneficiària.c) **Nivell comunicatiu:** sensibilitzant i mobilitzant la ciutadania en general, per avançar cap a una societat més igualitària.

2. Escoles Solidàries

Escoles Solidàries és una entitat sense ànim de lucre que impulsa un moviment solidari i participatiu, fonamentat en el voluntariat i en el compromís col·lectiu. Nascuda en 2009 en el context de les comarques de la Vall d'Albaida i la Costera, l'associació s'ha consolidat com un referent en la promoció de la col·laboració entre els centres educatius i la societat valenciana, amb l'objectiu de construir una societat més justa i solidària.

El seu origen es troba en la consciència crítica d'un grup de docents valencians que, després de col·laborar inicialment en el marc del Fons Valencià per la Solidaritat, van decidir constituir-se com a ONGD. Des d'aleshores, centren la seva tasca en l'àmbit educatiu, promovent la reflexió sobre les

vulneracions de drets humans —especialment el dret a l'educació— tant en altres territoris com en el propi.

Al llarg dels seus **15 anys de trajectòria**, Escoles Solidàries ha desenvolupat **més de 84 projectes educatius**, consolidant un ferm compromís amb la millora del sistema educatiu i amb la transformació d'actituds ciutadanes. Aquest compromís es tradueix en un treball constant per la defensa i promoció dels drets humans, buscant enfortir la convivència, tant a la Comunitat Valenciana com als països amb els quals coopera.

Escoles Solidàries orienta els seus esforços a quatre àrees:

Inclusió:

A Escoles Solidàries, entenem l'alfabetització per a la cooperació com un procés educatiu orientat a desenvolupar una comprensió crítica de les desigualtats globals i a enfortir valors de solidaritat, justícia i corresponsabilitat. A través d'activitats formatives, materials didàctics i experiències d'intercanvi, acompanyem les comunitats educatives en la construcció d'una consciència global, impulsant una ciutadania activa, ètica i inclusiva, compromesa amb la transformació social i la sostenibilitat.

Formació del professorat:

Considerem que la formació del professorat és clau per avançar cap a una educació inclusiva i orientada a la justícia social. Mitjançant tallers, intercanvis i experiències vivencials, promovem una pràctica docent crítica, participativa i solidària, centrada en el bé comú i en el respecte a la diversitat.

Cooperació per al desenvolupament:

La cooperació per al desenvolupament constitueix un pilar essencial del nostre treball, fomentant relacions horitzontals, solidàries i transformadores entre comunitats educatives del nord i del sud global. A través de l'intercanvi de sabers, experiències i recursos, busquem enfortir capacitats locals, promoure l'equitat educativa i contribuir a la justícia social. El nostre enfocament prioritza el respecte a la diversitat cultural, la participació activa dels actors locals i el compromís amb processos sostenibles que incideixin positivament en la qualitat educativa i en el benestar de les comunitats. Des d'aquesta perspectiva, la cooperació no és assistència, sinó un camí compartit cap a un món més just i solidari.

Educació per al Desenvolupament i la Ciutadania Global:

Entenem l'Educació per al Desenvolupament i la Ciutadania Global com un procés transformador que estimula la consciència crítica, la solidaritat i el compromís amb la justícia social. A través d'activitats pedagògiques, projectes escolars i xarxes col·laboratives, promovem una mirada global des del local, impulsant valors com l'equitat, el respecte als drets humans, la sostenibilitat i la participació activa en la construcció de societats més justes i solidàries.

La visió d'Escoles Solidàries sobre la transversalització o mainstreaming de gènere es fonamenta en una perspectiva decolonial i contrahegemònica, que comprèn la igualtat de gènere des de diversos

paradigmes culturals i epistemològics, reconeixent la riquesa i pluralitat de mirades per construir relacions més equitatives i transformadores.

3. Àmbit d' intervenció

L' Estratègia de Gènere i Desenvolupament d' Escoles Solidàries s' estructura al voltant de tres plans d' intervenció que, de forma articulada, persegueixen un objectiu comú orientat a la promoció de la igualtat substantiva i la no discriminació:

- a) Nivell intern: comprèn les polítiques i pràctiques relatives a les relacions laborals, el voluntariat i les persones associades, orientades a garantir entorns de treball inclusius i equitatius.
- b) Nivell extern: abasta les accions adreçades a la població destinatària dels projectes i programes, vetllant per la incorporació sistemàtica de l' enfocament de gènere en totes les fases del cicle dels projectes.
- c) Nivell comunicatiu: orientat a la ciutadania en general, mitjançant estratègies de sensibilització i comunicació que promoguin valors d' igualtat, corresponsabilitat i respecte per la diversitat.

Cadascun d' aquests plànols operatius estableix objectius específics, interrelacionats i coherents amb el marc general del Pla Estratègic d' Escoles Solidàries, incidint de manera transversal en les diferents dimensions d' actuació institucional.

L' estratègia es fonamenta en dues línies estratègiques que orienten i cohesionen els objectius definits per als tres plànols:

Transversalització de l' enfocament de gènere: assegurant la seva integració sistemàtica en les polítiques, programes, processos i estructures organitzatives, per tal de garantir l' anàlisi i la incorporació de les desigualtats de gènere en totes les intervencions.

Institucionalització de l' enfocament de gènere: consolidant mecanismes, normatives internes i capacitats organitzatives que permetin sostenir de forma estructural el compromís amb la igualtat de gènere, més enllà d' accions puntuals o projectes específics.

4. Objectius

Generals:

- Integrar l' enfocament de gènere de forma transversal i transformadora en tots els nivells d' actuació de l' ONGD.

Específics:

- Enfortir les capacitats internes de l' equip per aplicar l' enfocament de gènere.
- Incorporar la perspectiva de gènere en totes les fases del cicle de projectes.
- Promoure l' equitat de gènere en els espais educatius i d' incidència.

- Establir sistemes de seguiment, avaluació i rendició de comptes amb enfocament de gènere.

Línies estratègiques i accions

- Enfortiment institucional
- Elaborar i aplicar un Pla de Formació Interna en Gènere i Educació.
- Crear un Comitè de Gènere dins de l'estructura organitzativa.
- Desenvolupar una Política de Prevenció de l'assetjament i discriminació per raó de gènere.
- Aplicar auditories de gènere internes cada 2 anys.

Incorporació en programes i projectes

- Incloure anàlisis de gènere en diagnòstics, línies base i dissenys de projecte.
- Formular objectius, activitats i indicadors de gènere en tots els projectes.
- Promoure la participació activa de dones, nenes i persones LGTBIQ+ en els espais educatius i comunitaris.
- Dissenyar materials educatius amb enfocament de gènere i enfocament interseccional.

Educació per al desenvolupament i sensibilització

- Incloure continguts de gènere en campanyes i processos educatius.
- Fomentar aliances amb col·lectius feministes i de drets LGTBIQ+ en accions de sensibilització.
- Impulsar processos educatius que qüestionin rols i estereotips de gènere.

Incidència política

- Incorporar la perspectiva de gènere en els documents de posicionament.
- Participar en xarxes i espais d'incidència feminista del sector educatiu i de cooperació.

El Nivell extern comprèn les accions específiques que s'implementen al llarg de tot el cicle de vida d'un projecte, des del seu diagnòstic inicial fins a l'avaluació final. En les àrees prioritàries d'intervenció d'Escoles Solidàries, aquestes accions es focalitzen en intervencions a nivell local, mitjançant l'Educació per al Desenvolupament i la Ciutadania Global, la Inclusió i la Cooperació per al Desenvolupament.

Dins l'àrea de cooperació, les accions externes s'orienten prioritàriament a combatre les desigualtats estructurals derivades de la històrica discriminació envers les dones, que persisteix i s'intensifica especialment en contextos de feminització de la pobresa i en el sud global.

Per això, les iniciatives estan dirigides a potenciar la formació de les dones, oferint suport i capacitatació orientats a l'emprenedoria, així com a l'enfortiment d'habilitats per millorar la seva ocupabilitat.

Al llarg de la nostra trajectòria, hem desenvolupat projectes educatius a El Salvador, Nicaragua, Guatemala i Hondures.

Nivell comunicatiu

Objectius estratègics:

1. Potenciar les sinergies i aliances estratègiques de l'entitat amb organitzacions de dones i moviments feministes.
2. Garantir que les entitats sòcies integrin plenament la transversalitat de gènere en el disseny, execució i avaluació dels seus programes.
3. Implementar l'ús sistemàtic del llenguatge inclusiu en tots els àmbits, tant públics com privats, de l'organització.
4. Impulsar una comunicació feminista a l'entitat i als seus programes, orientada a desafiar i desmuntar els estereotips de gènere.

5. Marc d' intervenció geogràfic

Geogràficament centrem la nostra actuació en:

1. Comunitat Valenciana.
2. Guatemala, Hondures i El Salvador.

6. Procés de monitoratge i avaluació de l'estratègia

- Crear un marc d' indicadors de gènere adaptat a l' ONGD.
- Sistematitzar bones pràctiques i aprenentatges en la transversalització de l' enfocament.
- Retre comptes anualment sobre els avenços en la implementació de l' estratègia.

Per aconseguir fer una anàlisi que s'acosta a la realitat s'utilitzaran indicadors de gènere ja que són mesuraments d'aspectes de les relacions d'in/equitat de gènere, que són susceptibles de ser mesurats, quantificats o sistematitzats al llarg del temps, i possibiliten, per tant, una avaluació amb enfocament de gènere. A més d' aquests indicadors, s' utilitzaran estadístiques desagregades per sexe en tots els projectes de l' entitat, possibilitant conèixer si s' està incloent les dones en les accions dutes a terme o per contra hi ha àrees d' acció en les quals estan infrarepresentades.

7. Persones responsables i temporalitat

L' entitat designa com a responsable de l' organització, seguiment i avaluació de l' estratègia la persona que ocupa el lloc de la presidència.

L'àmbit de vigència del present document és de **6 anys: 2025-2030**

8. Marc normatiu

Marc normatiu autonòmic

- Llei 9/2003, de 2 d'abril, per a la igualtat entre dones i homes.
- Llei 7/2012, de 23 de novembre, integral contra la violència sobre la dona en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

Marc normatiu estatal prioritari:

- Llei 23/1998 de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (1998).
- El Pla Director de la Cooperació Espanyola 2005-2008.
- Llei 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes (22 de març de 2007), com a document específic del sector gènere.
- Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere.

Normativa de la Unió Europea

- Reglament (CE) nº 806/200447, del Parlament i del Consell, relatiu al foment de la igualtat entre l'home i la dona en la cooperació per al desenvolupament (21.4.2004). Jurídicament vinculant.
- Comunicació de la Comissió al Consell, al Parlament Europeu, sobre Igualtat de Gènere i apoderament de les dones en la cooperació al desenvolupament. (8.3.07). 7257/07 COM (2007) 100 FINAL i Document de conclusions del Consell i els representants dels governs dels Estats membres reunits al Consell (MD no: 67/7/07 REV7 DEVGEN. 04.05.2007).

Marc normatiu internacional

- Declaració de la Cimera del Mil·lenni. Resolució (A/55/L.2)] 55/248 (2000).
- Resolució aprovada per l'Assemblea General (60/1) de les Nacions Unides. Document Final de Seguiment de la Cimera Mundial 200549 (Per a la revisió de la Cimera del Mil·lenni, ODM+5; Nova York, setembre 2005).
- La Declaració de París sobre l'efectivitat de l'ajut. (Març 2005).
- La Declaració i Plataforma per a l'Acció de Beijing (1995).
- Document del 49è període de sessions de la CSW45 de "Seguiment de la Plataforma per a l'Acció de Beijing+10" (2005).
- Convenció sobre l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dona. CEDAW (1979) Jurídicament vinculant.
- Protocol a la Convenció per a l'Eliminació de Totes les Formes de Discriminació Contra la Dona (1999) Jurídicament vinculant.
- Programa per a l'Acció de la Conferència Internacional sobre la Població i el Desenvolupament –CIPD. (1994). Sobre Drets sexuals i reproductius.
- Resolució 1325 sobre Dona, Pau i Seguretat (2000)46.